

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši pondeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemam za avstro-ugarske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl. za četr leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 18 gl., za četr leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemam za četr leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvoli frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 "gledeška stolba". Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v "Narodnej tiskarni" v Kolmanovej hiši.

Tisočletnica slovanskega jezika.

Prihodnji mesec letos mine 1000 let, od kar je naš slovanski jezik od rimskega papeža veljavno dobil, kakoršne nij imel še tačas nobeden zdaj živečih velikih evropskih jezikov.

Leta 880 je namreč papež Janez VIII. na rimskej sinodi, katera je zaslišala slovanskega apostola svetega Metoda in se prepričala o njegovem čistem uku in pravoverji, potrdil, da se sme slovanski jezik rabiti pri cerkvenej božej službi. Do tačas so namreč trdili, da se sme le v judovskej, grškej in latinskej besedi božja služba opravljati, a ne v drugih "barbarskih" jezicih. Ko sta torej sv. Ciril in Metod, poklicana od slovanskih knezov Rastislava, Koclja in Svetopolka, da Slovanom našim pradedom oznanjeno Kriščevu vero v narodnem jeziku, prišla k Slovanom, podučila jih in ta narodni slovanski jezik tudi v cerkveno liturgijo uvela, da bi tako Slovane popolnem od vpliva zlih sebičnjakov in gospodstvažljnih sosedov Nemcev osvobodila, vpili so in hujskali so nemški škofovi in nemški duhovniki doma in v Rimu zoper sveta ta dva moža, posebno pa po Cirilovej smrti zoper Metoda, kateri je brez dvombe poleg cerkvenega namena imel tudi državno svobodo Slovanov pred očmi. Slovanski jezik so Nemci razvijali kot barbarski jezik, ki ne sme v cerkvi rabiti se. In res so nemški duhovni toliko zmogli v Rimu, da je papež 14. junija 879 prepovedal slovanščino v cerkvi rabiti in Metoda v Rim poklical pred se.

V Rim prišedši je sveti Metod pokazal svete knjige na slovenski jezik prestavljeni in posrečilo se je njegovej velikej zgovornosti, ki se je potegovala za stvar svojega srca in razuma, papeža prepričati, da slovanski jezik nij barbarsk, kakor so vpili zloradi nemški duhovni. Papež Janez VIII. je, protivno nemškim klevetnikom, potrdil slovanski jezik in junija meseca leta 800 — torej prihodnji mesec pred tisoč leti — pisal slovenskemu knezu Svetopolku in v pismu rekel sledično hvalo našemu jeziku: „Literas denique slavinicas, quibus deo laudes debite resonent, jure laudamus, et in eadem lingua Christi domini nostri preconia et opera enarrantur jubemus.“

Tako je bil slovanski jezik povisan uže ob času, ko drugi denes mogočni evropski jeziki niti še razviti niso bili in še niso imeli svetih knjig, kakor jih so Sloveni uže imeli v svojem jeziku.

Pač se je po političnih nesrečah zapadnih Slovanov, po nesrečnem razpadu Metod-Svetopolkove slovanske države, razdejane vsled prihoda divjih Magyarov in njih zvezne z Nemci

pod Arnulfom, slovanski jezik pri katolikih moral kasneje večjidel spet umakniti latinškemu, ali ostal je nam! Mesta, države, narodi in njih jeziki so v tem tisočletju poginili in vtopili se v morji pozabljenosti; naš slovanski jezik je pa prebil z našim rodom vred vstrajno to vso dolgo dobo in dan denes, po tisoč leti začenja se ga Slovan zavedati, začenja ga ljubiti, gojiti in braniti bolj nego kdaj!

Zatorej smo z veseljem čitali, da misli vseučiliščna slovanska mladež na dunajskoj univerzi to tisočletnico prihodnji mesec slovesno obhajati. Upamo, da poleg drugih Slovanov Slovenci ne bodo zadnji.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 22. maja.

Nemško-ustavoverna "izvenparlamentarna" akcija se vrši, t. j. nemško-avstrijsko prebivalstvo se ščuje po nemških novinah zoper vladlo in zoper Slovane z vso nesramnostjo, lažnjivostjo in z vso svobodo. Čudno je pa res, da ko je ob svojem času ministerstvo Lasser, imenovano Auersperg, pri nas Slovanov kaznovalo in prepovedovalo občinam peticije na pr. zoper uvedenje direktnih volitev, češ, da se občine nemajo v politične reči vtikati, smejo zdaj nemške občine svobodno sklepati politične resolucije! Gleches Recht für Alle!

Gospodska zbornica državnega zbornika je imela v četrtek sejo in deloma ovrgla sklep zbornice poslancev o obdačenji zadrug ali družeb, tako, da se davki tudi tem olajšajo in sicer dohodninski in pridobitni davek. Vlada je baje zato, da se obrtski davek nič ne zmanjša pri nobenej zadrugi. — Gospodska zbornica bode imela še dve seji, da potrdi postavo o vojaški taksi in budget. Spremembe bode delala, pravijo.

Vnanje države.

Rusko "Novoe Vremja" v svojem članku od 17. t. m. razlagata kako avstrijski Nemci in Nemci sploh ne znajo nikdar pravični biti nobenemu sosednjemu narodu, kar kažejo ravno zdaj spet v Avstriji, ko vpijejo, kakor da bi se njim krvica godila, ako se Slavjanom malo ravnopravnosti da. "N. Vr." na koncu svojega članka pravi Nemcem ironično: "Preblagorodni i prespravedljivi narod!"

V obeh angleških zbornicah se je pričela adresna debata. V spodnjej zbornici je Gladstone zagovarjal notranjo zakonodajo za Irsko. O Göschenu, ki je šel kot izreden poslanik v Carigrad, je dejal, da nema posebnih pooblastil, a on bode v Carigradu silil na to, da se izvrši berlinski dogovor. Göschens je bil pa zato tja poslan, ker pozna nazore angleške vlade. Nadalje je dejal Gladstone: Nujni vprašanji sta grško in črnogorsko, za to je dobro, da je šel v Carigrad tak mož, ki je bil z nami skup in more tedaj bolj jasno razložiti

turškej vladi naše nazore. Turčija misli, da je Angleški veliko na tem ležeče, da se ona vzdrži in da sme zmirom računati na Anglijo. Mi nij smo te misli. Ta pomota se mora odpraviti in tako tudi mnenje Turčije, da se hoče Anglija dotikati nje pravice v Aziji. Angleška vlada samo hoče, da Turčija izpolne svoje dolžnosti, njenih mejá se pa ne bode dotikal. Dasi je tudi Beaconsfield dejal, da je evropsko položenje kritično, temu vendar mi ne moremo pritrdirti. Mi se bodemo trudili, da se zdanja sloga in evropski koncert vzdrži na kost vsem."

V zgorenjej zbornici pa je dejal Granville, da je mej neizvršenimi določbami berlinskega dogovora organiški statut za turške provincije. Glede Črnogore je rekel in priznal, da so črnogorsko zasedenje novega ozemlja zavirale krajevne turške oblastnije.

"Daily News" poročajo, da Gladstone predlaga v drugej okrožnici, naj se v Berlinu snide mejnaročna komisija, da reši grško mejno vprašanje.

V pruskem deželnem zboru je vlada predložila načrt zakona o premembri cerkveno-političnih postav. Ta načrt določuje, da n. pr. škofa, ki je bil sodniški odstavljen, kralj zoper lehko postavi na prejšnje mesto. Ako se je duhovnik pregrešil zoper majeve postave, sme se sodniški postopri proti njemu samo na ukaz višjega predsednika. Ministra za notranje zadeve in prosveto imata pravico, da dovoljujeta usmiljenim bratovščinam naseljenje na Prusku, tam kjer uže obstoje take družbe. Usmiljenim sestram, tam kjer so uže, je dovoljeno, da podučujejo otroke, ki niso dolžni hoditi v šolo. — S tem torej Bismark hodi nekoliko v Kanoso, "kulturkampf" se oporeka. Vendar ne vemo, da li bodo katoliki s tem zadovoljni.

Dopisi.

Iz Ljubljane 21. maja. [Izv. dop.] (Čuden žurnalist, ki ima dvojno prepričanje na en dan; — in ob jednem interpelacijo do vlade.) Je uže prav, da se v političnej borbi osobe z vido puščajo in da se bojuje za stvar. Ali kjer in kadar osobe stvari reprezentirajo, nij moguče, da bi se popolnem na stran puščale. Zatorej imam tudi jaz denes izpregovoriti o jednej stvari, a se nikakor ne morem izogniti osobi. — V Ljubljani izhajata namreč dva nemška dnevnika, "Laibacher Zeitung" in "Laibacher Tagblatt". Prva je vladna in mora zagovarjati (ali bi morala vsaj) vladno politiko. Drugi nemški list je opozicionalen, protivvladen, in zagovarja one nemške zagrizence, ki nehčejo o spravi sè Slovani in o programu zdaj obstoječe vlade ničesa slišati. Denes zjutraj je "L. Ztg." vladno zagovarjala, a sinoči jo je "L. Tagbl." napadal; obakrat se je to godilo pod isto zastavo. Obema listoma je namreč jeden in isti lastnik, jeden in isti tiskar, jeden in isti administrator, gospod Otmar Bamberg! Na "Laibacher Zeitung",

ki dopoludne izhaja in mora vlogo hvaliti, podpisano je: „Verantwortlicher Redakteur: Ottomar Bamberg“, a na „Laibacher Tagblattu“, ki popoludne izhaja in mora vlogo grljati ter psovati, podpisano je: „Verleger: Ottomar Bamberg“. Oni isti Bamberg, ki je dopoludne vladen, je popoludne protivladden.

Tako na primer piše denašnja „Laibacher Zeitung“, tiskana pod firmo g. Bambergovo, dopoludne v članku „die Thätigkeit des Abgeordnetenhauses“, da je nemška ustavoverna stranka grešila, ko je agitacijo zoper ministerstvo prenesla v slepo množico; da ta stranka s tem ne bo nič pridobila; da je ona sama prejšnje Auerspergovo ministerstvo nemogoče storila; da niti po padci Auerspergovem situacije nij umela; da je iz neznanih uzrokov proti vojaškej postavi glasovala, ali pa le iz strahu pred časniki; da je ustavoverna stranka potlej iz napake v napako padala; da, če se naredi sto resolucij in adres, vendar ne bode skrito ostalo, da je grof Taaffe pripomogel ustavi k nje najlepšej zmagi, naredivši parlament cel in polnoštivilen itd. itd.

Tako se piše v Ljubljani pod Bambergovo firmo dopoludne. Ali čujmo, kako se pod isto Bambergovo firmo piše v listu, ki popoludne ali zvečer izhaja. Pod naslovom „Taaffe und die Ungarn“ piše „Laibacher Tagblatt“ v štev. 113 na prvem mestu tako-le **veleizdajno** nemško-ustavoverno žuganje vlad: „Die Stimmung, welche aus den Blättern der Verfassungspartei und aus allen populären Kundgebungen gegen den Sprachenzwang spricht, bedeutet das Wiedererwachen des Nationalbewusstseins der Deutschösterreicher, das durch die reactionäre Politik des Fürsten Bismarck in den letzten Jahren so glücklich und erfolgreich gemässtigt worden ist“. Mit diesen ebenso richtigen als inhalts schweren Worten leitet das Pester Blatt seine Betrachtungen über die Stellung ein, welche Deutschland gegenüber der unleugbar vorhandenen hochgradigen Erregung der deutschösterreichischen Bevölkerung einnehmen kann“.

Samo mimogrede bodi omenjeno, da je velikanska nesramnost, v Ljubljani na Kranjskem z odobravanjem (!!) navajati veleizdajne grozitve z Bismarkovo Nemčijo! Vse Nemce na Kranjskem, ki tako v eleizdajno misijo in grozé, kakor Bambergov „Tagblatt“, podle lehko samo ljubljanski narodni šuštarski fantje s „knefstro“ do nemške meje in črez nemško mejo! Pri nas, na slovenskej zemlji, si upa Otomar Bambergov list žuganje z Nemčijo odobravati!

Mi bi pač lehko vprašali, kateri Bamberg pravo prepričanje Otomarjevo prinaša, ali dopoludanšni ali popoludanšni, ali „Laibacher Zeitung“, ki vlogo hvali, ali „Laibacher Tagblatt“, ki vlogo žuga? Mi vprašamo: ali nij to skoro komična prikazen, da se voda in ministerstvo izpod iste firme zjutraj blagoslavljva, zvečer pa preklinja? Ali more to vladno avtoriteto pospeševati, če so njeni glasatelji ali edgovorni redaktorji kakor komedijanti, ki zdaj igrajo rolo junaka, precej potlej pa rolo pojáca ali intriganta? Ali se more še kje kaj tacega najti, kakor v nemškatarskej bivše-ustavovernej Avstriji? Kje je rešitev uganke tega snešnega prizora?

Evo rešitve uganke! Vladna „Laibacher Zeitung“, ki izhaja brez c. kr. štemplja, katero abonirati so vsi uradi prisiljeni, v katero inserirati uradi morajo, nese g. Bambergu črez 3000 gld. dobička. „Laibacher Tagblatt“ pa

nese g. Bambergu okolo 2000 gld. izgube, nekoliko mu jo pač udje konstitucionalnega društva povrnejo, a večino jo sam trpi. Zato vsakej in tudi zdanje vlad prijazna uradna „Laibacher Zeitung“ pokriva deficit „Laibacher Tagblatt“ in voda si tako plačuje sovražnika, ki na njo hujška. Velik angleški državnik je sicer rekel, da je opozicija tako potrebna, da bi si on sam naročil, ko bi je ne imel. Ali Anglež je to samo rekel, pri nas v Ljubljani pa si voda opozicijo v „Tagblattu“ res sama vzdržuje. Zato si usojamo interpelirati jo v vsem spoštovanju: ali je to reč uže premislila in ali se jej modro zdi nadaljevanje te komične, a vendar resne prikazni trpeti?

Iz Kamnika 21. maja. [Izv. dop.] Včeraj popoludne so se naši pred tremi tedni voljeni občinski odborniki sešli, da volijo župana. Kakor je bila ondan volitev 18 odbornikov soglasna — nemškutarjev je v Kamniku kar zmanjkalo — ravno tako je bil tudi župan enoglasno voljen, g. dr. Maks Samec. Prejšnji nemškutarSKI župan, po „Slovenskem Narodu“ znani g. Janez Kecelj je bil tudi prišel k volitvi, kjer ima virilni glas. Ali ker nij bilo njegovo ime slučajno po alfabetičnem redu vpisano, ampak še le zadaj, priporočil se je še pred volitvijo in odšel. — Z izvolitvijo dr. Sameca ima tedaj naše staro mesto spet narodnega župana, in, če Bog dá, smo se nemškutarškega gospodstva odkrižali za vselej. — Za svetovalce so bili voljeni gg. Ivan Murnik, Ant. Janežič in Franc Exler. Drugi odborniki so: gg. Luka Bergant, Ivan Debevec, Anton Fröhlich, Jurij Golenver, Jarnej Grašek, Emil Janežič, Jurij Kržaj, dekan, Josip Močnik, Josip Orel, Josip Polak, Josip Potokar, Josip Prelesnik, Gregor Slabanja, Julij Staré in znani Janez Kecelj je, kakor uže rečeno, kot največji davkoplačevalc, virilec.

Takega občinskega zastopa še Kamnik nij imel, kakor je novoizvoljeni, pa je uže tudi precej pokazal da je vnet za narodnostvar. Kajti komaj je „Slov. Narod“ naznani, kako izvrstno, dostenjno ter možato sta se potegovala gosp. poslanca vit. Schneid in Klun o Vošnjakovej resoluciji, precej so vsi novi odborniki gg. Schneidu, Vošnjaku in Klunu teleografično za njih dobri vspeh čestitali.

Zato pa zakličemo z navdušenostjo: živeli vrli občinski zastopniki kamniški!

Iz Cerknice 21. maja. [Izv. dop.] Dne 20. t. m. vršila se je volitev občinskega zastopa. Izvoljen je bil za župana enoglasno gospod Alojzij Pogačnik, trgovec in posestnik v Cerknici, za svetovalce pa gg. Franjo Šarko, Josip Milavec, Ivan Prudič iz Cerknice, Andrej Vidmar, Jarnej Debevec iz Begunj in Janez Petrovič iz Dolenjevasi.

Izvoljeni so vsi vrli narodnjaki, ter pokazali so uže pri marsikaterej priliki v besedi in dejanji ljubezen do narodnosti in do mile naše domovine. —

Zatorej bode naža cerknica velika občina kakor dozdaj zmirom, tako i na dalje vedno stala, gledé domoljubnosti mej onimi, na katere narodno zanesljivost se more zidati v vseh okolnostih.

V tem smislu: Bog živi naše odbornike!

Iz Metliškega okraja 20. maja. [Izv. dop.] (Odgovor občine Drašičke na razglas deželnega predsednika) glasi se tako-le: „Visoki razglas od 4. t. m., s katerim ste, prečastiti gospod deželnemu predsedniku, občino našo Drašice počastili, prejeli smo 15. t. m. in čitali v našem občinskem

zboru. Jednodušno in jednoglasno sklenili smo v vsej udanosti podpisani zastopniki gori imenovane občine zahvaliti se Vam, prečastiti gospod deželnemu predsedniku, za tople besede, s katerimi ste nas v milej materinščini nagovorili in naša srca z dobrimi nadejami napolnili. Hvala Bogu in presvitemu našemu cesarju Francu Jožefu I., da nam je dal za deželnega predsednika moža, ki kakor domačine ljubi naš narod in ima voljo in vedenost pospeševati njegov duševni in gmotni napredok!“

Srečni smo, prečastiti gospod predsednik, ker slišimo, da nas hočete podpirati z besedo in dejanjem, kajti zares težavna je naloga naših kmetskih občin, in sem ter tja tudi neizpeljiva brez dostatne podpore visoke vlade in njenih organov, posebno v našem od kuge in drugih nesreč gosto obiskovanem okraju; zato bodemo pa tudi radi vračali vladino podporo z narodovo podporo in hvaležno beležili vsak čin, ki nam bode po dobroti Vašej zljajšal naše vzajemno delo, in potem je doba blizu, ko bode naš narod z nepopisljivim veseljem slavljan 18. marca 1880. ko Vas je milost presvitlega cesarja poklicala na mesto deželnega našega predsednika. Blagovolite sprejeti prečastiti gospod deželnemu predsednik izraz neomejenega našega spoštovanja. Občinski urad v Drašičih, dné 20. maja 1880.“

(Sledi podpisi zastopstva.)

Z Bistre pri Borovnici 21. maja [Izv. dop.] Ko bi kranjska dežela imela mnogo tacih grašakov, kakoršen je čest. naš gospod Karel Galé v Bistri, gotovo bi se našemu ljudstvu bolje godilo. Koliko skrb ima naš grašinski gospod za blagor svojih sosedov in soobčanov, pokazal je zopet sedaj, ko se je trudil in trudil za to, da je dosegel, da vstaja tudi brzovlak v Borovnici, kar je za naš okraj posebne vrednosti. Kako pripravno je sedaj za tukajšnje trgovce, kateri imajo opravila v Trstu ali na Notranjskem, da jih lekko s pomočjo brzovlaka opravijo v 8. urah, z Ljubljano pa imamo tako prijetno zvezo, da si boljše misliti ne moremo. Pa tudi za vas Ljubljancane bode ta naredba pripravna. Za to pa v imenu celega borovniškega in bistriškega kraja izrekam tu vrlemu gospodu K. Galetu presrčno zahvalo, da nam je to dobroto izprosil. Za Ljubljancane bode sedaj v lepem poletnem času kaj prijetno obiskati naš okraj, ki je pač vreden, da si ga ogledajo zarad raznih znamenitosti. Vsacega bo zanimalo videti naš velikanski borovniški viadukt, vsacega bo razveselil lep sprehod v Bistro, kjer izvira izpod hriba poleg ceste zdrava bistra vodica, ki goni mline in žage, ogleda si lehko z dovoljenjem gospoda Galeta bistriško graščino in njen krasen park, v katerem se nahaja velik ribnik, ki ima to čudno lastnost, da je v zvezi s cerkniškim jezerom in če v tem jezeru voda odteka, se tudi v bistriškem ribniku voda zmanjša in narobe. Zraven graščine je elegantna restavracija z velikim senčnatim vrtom in pokritim kegljiščem, tam se dobiva izvrstna jed in pijača, pa tudi stanovanja, če hoče kdo prenočiti. Če se hoče daljši izlet narediti, gre se od Bistre v bližnji Verd, kjer se ogleda izvir Ljublje, katera žene precej pri izvirku veliko tovarno za parke in fournire, ki je lastnina gosp. Franja Kotnika, ogleda se dalje izvir Ljubljance, ki je posebno čudovit ob velikej povodnji. Na Vrhniki se zopet lehko malo okreča.

Dalje v prilogi.

Iz Ljutomera 15. maja. [Izv. dop.] V glavnej skupščini okrajne posojilnice v Ljutomeru 9. t. m. bil je račun taiste za čas od 1. januarja do 31. decembra 1879, katerega tukaj razglašamo, od nadzornega svetovalstva predložen in tudi v vseh stavkih potrjen.

Vsled tega so prijemki vklipaj 51.528 gl. 59 kr. in izdatki vklipaj 40.845 gl. 26 kr. iznašali, ostalo je torej koncem leta v gotovini 10683 gl. 33 kr. Udom društva se je mej letom izposodilo na menjice do 6 mesecov 9523 gld., in črez 6 mesecov potem podaljšalo 82.863 gld. 50 kr. Ude imajo na zalogah uloženo 13.709 gl. 88 kr. hranilničarji pa 86.859 gl. 4 kr. Rezervni fond imel je s začetkom leta 3336 gl. 47 kr. k temu se je pridejalo na konci leta 1879 iz pridobljenega dobička, potem iz pristopnin in na tekočih obrestih skupaj 438 gl. 98 kr. torej premore začetkom 1880 l. rezervni fond vklipaj 3775 gld. 45 kr.

Bilanca o društvenem premoženju kaže sledeče: I metje društva iznaša: a) Gotovina 10.683 gl. 33 kr. b) Vrednost menjic 92.065 gl. 50 kr. c) Vrednost inventara 350 gld. in d) dolžne obresti 2711 gld. in 25 kr. skupaj tedaj 105.810 gld. 8 kr. — Dolgoji društva pa: a) Rezervni fond 3775 gl. 45 kr. b) Terjatve društvenikov 13.709 gld. 88 kr. c) Terjatve hranilničarjev in Graške hranilnice skupaj 86.859 gld. 4 kr. d) Podporni fond 523 gld. 19 kr. in e) naprej sprejeti obresti 942 gld. 52 kr. Skupaj tedaj 105.810 gld. 8 kr.

Društvo je imelo koncem 1878. leta 288 udov, pristopilo jih je tekom leta 11, a odpalo 21, in to deloma po odstopu, deloma vsled smrti, ali ker so bili iz društva zavoljo neizpolnovanja društvenih dolžnosti izključeni.

Opriavljenih deležev je bilo koncem 1878. leta 288, priraso jih je 11 in odpalo 21. Pri občnem zboru se je tudi zaključilo, da se od 1. junija t. l. počenši od ulog 6% obresti plačuje, kar se ob enem tukaj naznana. —

Kukovec, Zemljic, Gomilšek,
načelnik. Zemljic, Gomilšek,
blagajnik. preglednik.

Ljubljanski mestni zbor.

Pri seji 21. maja je bilo navzočnih 25 odbornikov. Župan prebere pismo deželnega predsednika g. Winklerja, katero odobravajo narodni odborniki z „dobro“-klici. Nadalje nazzanja župan zahvalno pismo poveljnika domačega 7. lovskega bataljona za častni sprejem in pogostovanje na kolodvoru o priliki povratka vojakov iz Hercegovine. Odpoved g. L. Schwarza, kateri ima v najemu mestne dace, da ne sprejme dovoljenih mu 250 gld. odškodnine, prijavi se.

— Za mestnega živinskega zdravnika nasvetuje vitez Kaltenegger, da naj se izvoli za to mesto dosedanje začasno najeti živinozdravnik J. Kraft, (nek koroški Nemec) kateri je obljubil, da se do konca leta 1881 nauči slovenskega jezika. Na Pavla Skaleta, pravi poročalec, nij se mogoče ozirati, kajti ta bode do stal zahtevani živinozdravniški izpit še le koncem oktobra. G. Regali pravi, da obljube Nemcov kakor g. Krafta, da se bodo slovenskega jezika naučili so prazne, kakor izkušnja uči, kajti Nemec nema niti sposobnosti niti volje naučiti se tujih jezikov kot Slovan. Ta Kraft je komaj 5 mesecov tu, pa hoče v tako kratkem času naučiti se slovenskega jezika. Vas gospoda, je mnogo, ki bivate mej nami uže desetletja pa niti ne znate našega jezika mnogo več, kakor kako kletev. Nalog mestnih odbornikov ljubljanskih pa je skrbeti za sinove naših mestjanov in zato se je v prvej vrsti ozi-

rati na sina zasluženega našega mestjana g. Skaleta, kateri sin bode imel koncem oktobra vse potrebne sposobnosti, zraven pa je našega jezika popolnem vešč. G. Regali predlaga, naj g. Kraft še do konca oktobra opravlja službo kakor do zdaj, potem naj jo dobi g. Skale, ker je domačin.

G. dr. Karel Bleiweis pripoveduje, kako se g. Kraft sam smeši pri mesarjih zarad nezmožnosti jezika in pravi, da bi marsikaj povedal o zmožnostih živinozdravniških tega moža, ko bi bila seja tajna, tako pa da nehče. —

Dr. Zarnik predlaga, naj se stvar obravnavava v tajnej seji. Temu predlogu mestni odbor tudi pritrdi.

Zaradi plačanja mrtvaške takse v deželnej bolnici se sklene, da tisti v bolnici umrli, za katere plačuje občina ali dežela zdravniške stroške, nemajo plačati mrtvaške ogledne takse.

Za prostor kjer se bode zidala nova klavonica, nasvetuje poročalec g. Ziegler prostor g. Predoviča (Židanov), kateri je bliž fabrike za užigalne klinčke in sega do Gruberjevega kanala, meri 4 orale in 5 sežnjev in je na prodaj za 5124 gld., tedaj skoraj za blizu 6000 gld. ceneje ko drugi ponujani g. Perdanov.

Dežman skuša ugovarjati, da ne bode zadosti vode, a zavrneta ga gg. Ziegler in Regali, kateri zadnji mu očita, zakaj, ko je vendar komisijo srečal, nij udeležil se ogleda, da bi bil tam pomisleke prijavil. G. Ziegler pa pove g. Dežmanu, da je povsod na 8 metrov globocine dosti vode. Potem se sprejme predlog odseka, da se kupi Predovičev prostor in to na račun loterijskega posojila.

Hranilnici kranjskej povrne se mestnega dolga iz loterijskega posojila 28.000 gld.

Da se odpravijo nerednosti, katere so se akoravno v majhenih svotah, pokazale po smrti g. kontrolorja Denkla, bode se odslej zapisnik, kdo je kaj davka ali pristojbin plačal, vodil od dveh uradnikov in se bode to v mestnej blagajnici strankam s plakati objavilo.

Pogostovanje 7. lovskega bataljona o prihodu iz Hercegovine veljalo je 566 gld. Deželni odbor je daroval zato 100 gld., drugo plača mestna blagajnica.

Dr. Keesbacher poroča o pravilih mestnega zdravstvenega sveta in nasvetuje, naj se odobre.

G. Potočnik misli, naj se stvar odloži, da se odborniki o njej bolj natanko poduče, g. Regali pa pravi, da je cela stvar popolnem nepotrebna, kajti ta ustanova nij za drugo, kot da zmirom „kuge“ zasleduje, katerih nikjer nij, in s tem občinstvo plæši.

Končno se pravila večinoma odobré.

Poroča g. Zhuber o raznih kaznih, katere je mestni magistrat naložil mestjanom zaradi prezgodnjega izpeljavanja gnoja. G. Regali graja, da mestni odbor, oziroma mestni magistrat mešane zaradi enacih malenkostij tukostrogo kaznuje, kajti meščanje imajo uže bremen davkovskih zadosti, zdaj se pa še mestni odbor konstituira za kazensko sodnijo, da jih zmirom kaznuje in to še v javnej seji. G. dr. Schrei pa hvali to javno kaznovanje tistih meščanov, kateri se pregrešijo zoper zdravstvene naredbe. Potem se ovrže Regalijev predlog, naj bi se kazzen odpustila.

G. Regali nasvetuje, naj se napravi brv črez Gruberjev kanal, ker je za prebivalce Hradeckega predmestja jako potrebna. Predlog se izroči stavbenemu odseku.

Predlog g. Regalija, naj se odpravi mrtvaška ogledna taksa, katera je veliko breme

prebivalstvu, se zavrže. Predlog g. Regalija, naj bi se ukrotilo nepotrebno, res divje in ušesa tragoče zvonjenje pouličnih prodajalcev premoga po ulicah, izroči se mestnemu magistratu, da potrebno ukrene, ko sta ga gorko podpirala dr. Zarnik in dr. Karel Bleiweis. Tudi predlog g. dr. Derča, naj se prodajalcem premoga po mestnem magistratu ukaže, da mora vsak na vozlu imeti tehtnico, da se ne bode občinstvo kakor doslej pri teži goljufalo, sprejme se.

Župan odgovarja na interpelacije g. Regalija. Lipe pravi, da se bodo uže pri novo nasajenih drevoredih sadile, zdaj da je bilo pa treba porabiti kostanje iz drevesnice.

Ustanova mesta o priliki srebrne poroke cesarja in cesarice, se podeli v znesku 100 gl. to leto meščanskej nevesti, drugo leto pa se razdeli mej štiri pridne rokodelske učence.

Da nij general Filipovič kot častni meščan ljubljanski v imenik mestnih volilcev zapisan, to je jako sitna pomota magistratova, katera pa se je uže popravila.

Domače stvari.

— (G. Kaltenegger.) Dunajska „N. Fr. Presse“ ima iz Ljubljane telegram, da bode naš g. finančni prokurator Kaltenegger v Gradec prestavljen. Nam nij nič znano ali je to res ali ne. To pa vemo, da, ako je res, da ga vlada prestavi, bode silno ustregla Ljubljancam in Kranjem sploh, ki bodo g. Kalteneggerja prav od srca radi videli iz naše dežele odpotovati, kjer se je kot nemško-politični agitator močno nepriljubljenega storil. Tudi bode vlada 4000 goldinarjev prihranila z njegovim prestavljenjem, ker mesto finančnega prokuratorja v Ljubljani je gola sinekura in g. Kalteneggerju naslednika ne bo treba.

— (Gospod deželni predsednik Winkler) je včeraj obiskal tukajšnjo našo gimnazijo in v prvih razredih poslušal, kako se uči.

— (Kranjsko veliko posestvo) voli dné 25. t. m. jednega poslanca v deželni zbor. Včerajšnji uradni list prinaša popravljeni volilni imenik. Narodna stranka se menda volitve ne udeleži; mej velikimi posestniki samimi jej namreč žalibog še manjka moža, ki bi znal in mogel agitacijo z uspehom v roke vzeti.

— (Za Kopitarjevo slavnost) ali stoletnico njegovega rojstva, ki se bode avgusta meseca praznovala z vzidanjem spomenske plošče na njegovoj rojstvenej hiši v Repnjem, bode se te dni v Ljubljani osnova odbor.

— (Slana) predstojnica je posmodila v ljubljanski okolici fižol in krompir na polji. Okolo Kamnika je pa uže nij bilo.

— (Konfisciran) je bil včerajšnji „Slovenec“ baje zarad članka proti ljubljanskemu županu.

— (Iz Krapine) poročajo, da je Stremaier prišel tja, da se bode več časa zdravil.

— (Občinske volitve.) V občinah Peči, Spodnjih Kosezah, Drtiji in Radomljah so bili voljeni novi občinski zastopi. V Peči je voljen za župana Jaka Barlič, za svetovalca pa M. Barlič in J. Žurbi; v Spodnjih Kosezah: za župana J. Capuder, za svetovalca pa J. Berk in Josip Capuder; v Drtiji: za župana Tone Žurbi, za svetovalca F. Jurjevec in V. Tič; v Radomljah: za župana Ivan Nastran, za svetovalca pa F. Jerman in M. Jasovec.

— (Duhovske sprememb e v ljubljanski škofiji.) Župniki so postali gg.: Ant. Hočvar v Št. Lorenci na Temenici,

August Klisch,

kotlar,

(232-2)

sv. Florijana ulice št. 9 nova,

naznanja sl. občinstvu, da je z denašnjim dnem svojo delovnico odprl
in se priporoča za mnoga naročila

v kotlarskej ali pa kleparskej stroki,

ter zagotovi, da bode vsa naročila točno in eno izvrševal.

Fotografičen atelier.

Visokočestitemu p. n. občinstvu imam čast naznati, da je
čisto popravljeni in z elegantnimi čakalnicami oskrbljeni

fotografski atelier v hotelu „pri Slonu“

od dné 17. majnika odprt.

Jaz prevzemam vsa dela, ki spadajo v fotografijo, izdelujem
portrete in skupine v visitnej, kabinetnej in vsakej velikosti, kakor
si kdo želi; slike človeške velikosti po vposlanih visitnih foto-
grafijah, črno ali pa izmalano in sicer v polnem umeteljniški.
Priporočam se za fotografiranje mrtvecev, poslopij, industrijskih rečij,
živih živalij, okolic itd. po nizkaj ceni.

Fotografuje se vsak dan od 8. do 5. ure, a pomnim, da je
najboljše oblačeno vreme, razen pri fotografirajuji otrok.

Cena visitnih slik: od 4 do 7 gld. za 12 komadov.

Uljudno prosi obilnih naročeb

A. Lobenwein,

fotograf v Ljubljani, Celovec in Beljaku.

(226-2)

V Avstro-Ogerskej, Nemčiji, Franciji, Angliji, Rumuniji,
Španiji, Holandiji in Portugaliji branjen

Wilhelmov

antiartritiški antirevmatiški

kri čistilni čaj

(kri čistilen zoper putiko in trganje po udih)

je za

vzpostavljeno zdravljenje

priporočan jednim in gotovo uplivajočim kri čistilnim
sredstvom.

Z dovoljenjem
c. kr. dvor. kancelije
vsled sklepa
Dunaj, 7. decembra
1858.

Odločno poskušeno,
Učinek sijajen,
Uspeh izvrstan.

S patentom
Nj. c. kr. veličanstva
zoper ponarejanje
obvarovan.

Dunaj, 12. maja 1870.

Ta čaj sčisti ves organizem; kakor nobeno drugo sredstvo,
preišče to vse dele trupla in odpravi z notranjo uporabo vse nečiste
bolezenske tvarine iz njega; tudi učinek je trajen.

Temeljito ozdravi putiko, trganje po udih in zastarele
bolezni, zmirom gnoječe se rane kakor tudi vse spolske in bolezni
na koži, na telesu ali na licu, kite, siphilitska ilesa.

Posebno ugoden uspeh ima ta čaj zoper uvred jeter in
ledic, kakor tudi zoper zloto žilo, rmenico, hude bolečine v živeh,
kitah in udih, potem zoper bolečine v želodci, pritisik vetrov, zapretje,
zapretje vode, polucijo, možko nezmožnost, zoper ženski tok itd.

Bolezni, kakor škroplj, oteklin, se brzo in temeljito ozdravijo,
ako se neprehnom pije ta čaj, ker je milo razpuščajoče in vodo
odgajajoče sredstvo.

Jedino pravi prireja

Fran Wilhelm, lekar v Neunkirchnu (Dol. Avstr.)

Zavitek, razdeljen v 8 šopkov, prirejen po predpisu
zdravnika, z navodom za uporabo v raznih jezikih 1 gld., za kolek
in zavoj posibe 10 nov.

Svarilo. Varovati se je nakupa ponarejan, ter naj zatorej
vsak zahteva vedno le „Wilhelmov“ antiartritiški antirevmatiški kri
čistilni čaj, ker so priredki, ki slujo samo pod imenom antiartritiških
antirevmatiških kri čistilnih čajev, jedino ponarejeni, ter jaz vedno
svaram pred nakupovanjem tach.

Da ugodim p. t. občinstvu, poslal sem in imajo pravi „Wil-
helmov antiartritiški antirevmatiški kri čistilni čaj“ tudi

v Ljubljani: Peter Lassnik:

Anton Leban, lekar v Postojni; Karel Šavnik, lekar v
Kranji; Fr. Wacha, lekar v Metliku; Dom. Rizzoli, lekar v
Novem mestu. (524-8)

! Dober kup sobe za potovalce!

Gostilnica „pri Virantu“!

Zahvaljujem se sl. občinstvu, osobito svojim ce-
njenim gostom, kateri so me skozi jednjast let, kar
sem bil v gostilni pri „numero eins“ zaupanje skazali
s tem, da so me pogosto obiskovali, in naznanjam jim
kakor p. n. občinstvu v obč. posebno prečastitej du-
hovščini, da sem znano

gostilnico „pri Virantu“

pred par dnevi prevzel, in da je z denašnjim dnem
odprt tudi novo opravljeni

vrt s kegljiščem.

Poslužil bodem svoje čestite goste z dobrim
bilejskim vino, pravim Istrijanom, marcnim
pivom iz Mengša, tudi se bode pri meni dobivalo
dober zajutrek, tečno kosilo opoludne in dobra večerja.
Cedno urejene sobe se dobē po nizkej ceni.
Za mnogobrojni obisk se priporoča

sé spoštovanjem

Anton Mikulinič,

po domače Tone,

gostilničar.

! Dobro marco! Isto iz Mengša!

! Izvrstna bilejska vina!

! Vrt in kegljišče!

Gostilnica „pri Lozarji“, sv. Jakoba trg.

Svojim čestitim gostom, posebno prečastitej duhovščini, kakor
sl. občinstvu v obč. za dosedanja mnogobrojni pohod se zahvaljujoč,
naznanjam, da je od denašnjega dnē odprt

gostilniški vrt.

Točim kakor doslej izvrstna bilejska vina, pravega Istri-
jana in okusno Kozlerjevo carško pivo in postrežem z dobrim
zajutrom, kosilom in večerjo.

Okusno pripravljeni

krški raki

razne velikosti se dobē vsak dan.

Žlahtne rive vsak petek in postni dan.

**Knjazna naročila na krške rake razne velikosti
se proti poštnemu povzetju točno izvršē in se za
zavoj jako malo računa.**

Za mnogobrojni obisk in za mnoga naročila se priporoča

Janez Kosar,

gostilničar.

(229-2)

Mi podarimo vsakemu

najpotrebniše reči, kakor nože, vilice in žlice.

Od konkursnega upraviteljstva nedavno na nič prišle velike
angloške tovarne za britanija-srebro smo dobili nalog, da podarimo
vse blago od britanija-srebra, ki je imamo v zalogi, samo da se plača
vožnina in $\frac{1}{4}$ delavske plače

Ako se pošlje svota ali tudi po povzetji gld. 3.95 samo kot
povrnitev vožnih troškov z Angleškega na Dunaj in kot majhen del
delavske plače dobi vsakdo naslednji občini service od britanija-
srebra za 6 osob, 24 komadov izvrstnega blaga (97-10)

zastonj:

6 kom. vrlo dobrih namiznih nožev, z ročnikom od britanija-srebra,
s pravo angleškimi srebrno-jeklenimi ostrinami.
6 " jako finih vilic, britanija-srebro, iz jednega kosa.
6 " teških žlic za jedi od britanija-srebra.
5 " žlic za kavo od britanija-srebra, najboljše kvaliteti.

2 kom. Skupaj 24 komadov, kateri so preje veljali gld. 15.—, velja zdaj
skupaj vseh 24 komadov le gld. 3.95.

Vseh teh 24 rečij je izdelano iz najfinješega britanija-srebra,
katera ostane večno bela, in se od pravega srebra tudi po 30 letnem
rabljenju ne more razločiti, za kar se garanjuje.

Naslov in kraj za naročila:

Blau & Kann, Wien, I. Elisabethstrasse Nr. 6.

Komur ne ugaja blago, dobi yes denar nazaj, ako je poš-
ljanje nazaj plačano bilo.

Hranilnično naznanilo.

Po včerajšnjem sklepu glavne skupščine društva kranjske hranilnice, se v kranjski hranilnici z dnem

1. januarja 1881

obresti tako-le znižajo:

a) Od vložitev na knjižice

od $4\frac{1}{2}$ na 4% ,

b) Od posojil na hipoteke

brez izjeme, to je, tako uže od posojenih, kakor tudi od onih, ki se bodo oddala od 1. januarja 1881

od $5\frac{1}{2}$ na 5% .

Vse druge določbe o obrestih od vložitev ostanejo nespremenjene.

(233-2)

Vodstvo kranjske hranilnice,

v Ljubljani, dné 19. maja 1880.

Cenilnik rudninskih vodá lekarne Piccoli k „angelju“

v Ljubljani, na dunajskej cesti.

(108-15)

Carlsbader Mühlbrunn, 1 sklenica	—	gld. 40 kr.
Sprudelsalz, „	1	” ”
Friedrichshaller Bitterwasser, 1 sklenica	—	35 ”
Giesstübl - Puchsteiner Sauerbrunn, 1 velika sklenica	—	40 ”
Gleichenberger Constantinquelle, 1 sklenica	—	25 ”
Haller Jodquelle, 1 sklenica	—	35 ”
Marienbader Kreutzbrunn, 1 sklenica	—	35 ”
Meerwasser - Mutterlauge, za pripravo morskih kopalj, 1 sklenica	—	40 ”
Ofner Rakoczyquelle, 1 sklenica	—	20 ”
Preblauer Sauerbrunn, 1 sklenica	—	18 ”
Selters - wasser, 1 sklenica	—	30 ”

→ Naročila se izvršujejo točno proti poštnemu povzetju.

Bergerjevo medicinično milo iz smole (Theerseife),

priporočeno po medic. strokovnjakih, rabi se na Avstro-Ogerskem, Francoskem, Nemškem, Holandskem, v Švici in na Rumunskej itd. uže 10 let sè sijajnim vspehom zoper

izpuščaje na životu vsake vrste,

kakor zoper vsako nečistost na polti,

osobito zoper hraste, kroničen in luskinasti lišaj, nalezljive hraste, tolstni tok, zoper prhljaj na glavi in bradi, pege, žoltine, rudeč nos, ozebljino, potenje nog, in zoper vse zunanje otročje bolezni na glavi. Vrh tega se še vsakemu priporoča kot polt čistoče sredstvo za umivanje.

Cena jednega kosa z navodom kako se rabi 35 kr.

Bergerjevo milo iz smole ima 40% koncentr. smole iz lesa, je skrbno narejena ter se stvarno od vsega drugega mila iz smole, ki se v trgovini nahaja, razlikuje.

(488-10)

→ Da se prekanjenju izogne,

zahteva naj se v lekarnah določno

Bergerjevo milo iz smole,

ter naj se pazi na zeleni zavitek in tukaj ponatisno varstveno marko.

Jedini zastopnik za domače in tuge dežele:

lekarnar **G. Hell v Opavu**, kamor naj se pošiljajo naročila in vprašanja.

Glavna zaloga za Ljubljano v lekarnah J. Swoboda in G. Piccoli; potem v lekarnah v Idriji, v Kranji, v Novem mestu, v Radovljici, v Kameniku in v Vipavi.

Čitalnična restavracija.

Opretje vrta.

Častitim svojim gostom, posebno visokočestitemu duhovenstvu in slav. občinstvu za dosedanjí mnogobrojni obisk se zahvaljujoč, naznanjam, da sem z denašnjim dnem odpril popolnoma novo opravljeni, jako zračni

vrt s kegljiščem.

Kakor doslej se budem i na dalje trudil postreči svojim čest. gostom z dobrim **biselskim** in **dolenjskim vinom**, kraškim **teronom**, originalnim **vinom od Retza**, Kozlerjevim **carskim pivom**, in bode zmirom pripravljeno dober zajutrek, kosilo in večerja. Na kosilo se sprejme tudi abonenmet.

Vsek dan se dobé pri meni tudi **krški raki** razne velikosti in ceno. Za mnogobrojni pohod se priporoča sè spoštovanjem

V. Gerčar,
gostilničar.

(230-2)

T. A. Pröckl,

kožuhar,
tik Hradeckega mostu v Ljubljani.

Velika zaloga

raznih klobukov in slamnikov

najnovejše façone, zaloga raznih **kap** tudi za vojake.

Podpisani priporoča se sl. občinstvu, da ga mnogobrojno obiše in naznanja, da ima odslej tudi bogato

zalogo slamnikov

raznih najnovejših oblik po jako nizkih cenah. Tudi se **kožuhovina** in **suknene stvari** vzemó **črez poletje v shrambo**.

Nadejajoč se mnozih naročil priporoča se

s spoštovanjem

A. T. Pröckl,
pod Trančo.

Prsne in pljučne bolezni,

naj si bodo kakeršne koli, odpravi najgotovje po zdravniškem ukazu pripravljeni

v Avstro-Ogerskej, Nemškej, Francoskej, Angleškej, Španjskej, Rumunskej, Holandskej in Portugalskej varovani

Wilhelmov snežniški zeliščni alop

od

Fran Wilhelma, lekarja v Neuenkirchnu.

Ta sok je izvrsten in posebno upiven pri bolečinah v vratu in **prsih**, **hripi**, **hri pavosti**, **kačlj** in **náhodu**. Mnogo jih je, ki potrjujoč, da se imajo samo temu soku zahvaliti na prijetnem spanji.

Posebno pozora vreden je ta sok kot vračilo pri **megli** in **slabem vremenu**.

Zavolj svojega vrlo prijetnega okusa koristi otrokom, in je potreba vsem na pljučah bolnim; potrebno sredstvo je pa pevem in govornikom zoper nejasen govor in hri pavost.

Oni p. n. kupci, ki želé **pravi** snežniški zeliščni alop, katerega uže prirejam od 1. 1855., izvolé naj izrečno zahtevati

Wilhelmov snežniški zeliščni alop.

Navod se pridodá vsakej sklenici.

Jedna zapečatena **izvirna sklenici** velja 1 gld. 25 kr., ter ima zmirom frišno

Fran Wilhelm, lekar v Neuenkirchnu (Nižje Avstrijsko).

Zavoj se računa 20 kr.

Pravi Wilhelmov snežniški zeliščni alop imajo tudi **samo** moji gg. kupci:

V Ljubljani: Peter Lassnik;

Anton Leban, lekar v Postojni; Karel Šavnik, lekar v Kranji; Fr. Wacha, lekar v Metliki; Dom. Rizzoli, lekar v Novem mestu.

P. n. občinstvo naj zmirom zahteva osobito Wilhelmov snežniški zeliščni alop, ker tega samo jaz pravo izdelujem, in ker so izdelki pod imenom Julius Bittnerjev snežniški zeliščni alop samo nevredna posnemanja, pred katerimi jaz posebno svarim.